Centrum Usług Wspólnych
w Okonku, ul. Leśna 46
64-965 OKONEK
NIP:767-17-04-789 REGON:366052269
tel. 67 2669 145, 67 2669 715

Zarządzenie Nr 17/2021
Dyrektora Centrum Usług Wspólnych w Okonku
z dnia 27 października 2021 r.
w sprawie wprowadzenia regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług Wspólnych w Okonku

Na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 7 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 305)oraz mając na względzie Komunikat Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF z 2012 r. poz. 56), zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam zasady i tryb zarządzania ryzykiem, w Centrum Usług Wspólnych w Okonku, zwanym dalej CUW, określone w Regulaminie zarządzania ryzykiem, stanowiącym załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

ZAŁĄCZNIK do Zarządzenia Nr 17/2021
Dyrektora Centrum Usług Wspólnych w Okonku
z dnia 27 października 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu
zarządzania ryzykiem w Centrum Usług Wspólnych w Okonku

REGULAMIN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH W OKONKU

Rozdział 1. Założenia ogólne

§ 1. Regulamin zarządzania ryzykiem opisuje przyjęty dla Centrum Usług Wspólnych w Okonku model zarządzania ryzykiem.

§ 2. Zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłym, stanowiącym jeden z elementów kontroli zarządczej w jednostce.

§ 3. Niniejszy dokument jest zbiorem zasad realizacji procesu zarządzania ryzykiem w kontroli zarządczej, zarządzaniu usługami informatyczno - technologicznymi (IT) oraz bezpieczeństwie informacji zgodnie z wytycznymi normy PN-ISO/IEC 27005:2010, a także ochronie danych osobowych zgodnie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO)

§ 4. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

1) Centrum lub CUW - należy przez to rozumieć Centrum Usług Wspólnych w Okonku;

2) Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora CUW,

3) Ryzyku - należy przez to rozumieć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia mającego negatywny wpływ na wykonywanie zadań bądź osiąganie celów;

4) Ryzyku w bezpieczeństwie informacji – należy przez to rozumieć wartość zależną od wysokości potencjalnych strat wynikających z niewłaściwego przetwarzania informacji i od prawdopodobieństwa wystąpienia takich strat.

5) Wpływie ryzyka - należy przez to rozumieć skutki (oddziaływanie) dla realizowania zadań i osiągania celów spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem;

6) Prawdopodobieństwie wystąpienia ryzyka - należy przez to rozumieć częstotliwość występowania zdarzenia objętego ryzykiem;

7) Istotności ryzyka - należy przez to rozumieć kombinację wpływu ryzyka i prawdopodobieństwa jego wystąpienia;

8) Akceptowanym poziomie ryzyka - należy przez to rozumieć ustalony poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku;

9) Zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny i przeciwdziałaniu ryzyku; proces ten obejmuje także monitorowanie ryzyka i środków podejmowanych w celu jego ograniczenia;

10) Mechanizmach kontroli - należy przez to rozumieć wszystkie działania i procedury podejmowane lub ustanawiane w celu zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągania celów, w tym zwłaszcza:

a) dokumentację systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji (w szczególności procedury, instrukcje, wytyczne),

b) dokumentowanie poszczególnych zdarzeń,

c) zatwierdzanie operacji,

d) podział obowiązków,

e) nadzór,

f) rejestrowanie istotnych odstępstw od zasad zapisanych w procedurach, instrukcjach czy wytycznych,

11) Aktywach i zasobach informacyjnych – należy przez to rozumieć wszelkie informacje w formie papierowej, elektronicznej i innej, przetwarzane (zbierane,

utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, udostępniane i usuwane) w sposób tradycyjny lub w systemach informatycznych, będące własnością CUW lub wykorzystywane bądź administrowane.

12) Poufności informacji – należy przez to rozumieć atrybut bezpieczeństwa aktywa informacyjnego oznaczający, że dostęp do informacji powinny mieć jedynie osoby uprawnione.
13) Integralności – należy przez to rozumieć atrybut bezpieczeństwa aktywa i zasobu informacyjnego określający jakość informacji w aspekcie kompletności, spójności i wiarygodności danych.
14) Dostępności – należy przez to rozumieć atrybut bezpieczeństwa aktywa i zasobu informacyjnego oznaczający dostępność informacji dla osób uprawnionych wtedy, kiedy potrzebują go do przetwarzania.
15) Podatności – należy przez to rozumieć wady, luki lub słabości w strukturze fizycznej, organizacji działania CUW, procedurach, personelu, zarządzaniu, administrowaniu, sprzęcie lub oprogramowaniu (zasobu lub grupy zasobów), które mogą być wykorzystane przez zagrożenie do spowodowania strat.
16) Zagrożeniu informacji – należy przez to rozumieć potencjalne działanie wobec aktywa i zasobu informacyjnego lub procesu, mogące wykorzystać określoną podatność, w celu spowodowania strat.
17) Prawdopodobieństwie wystąpienia zagrożenia – należy przez to rozumieć potencjalną możliwość lub częstość występowania zagrożenia.

Rozdział 2. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem

§ 5. Celem zarządzania ryzykiem jest:

1) usprawnienie procesu planowania,
2) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągania celów,
3) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej,
4) zapewnienie kierownictwu otrzymywania na czas wczesnej informacji na temat zagrożeń dla realizacji celów i zadań,
5) uzyskanie bezpieczeństwa informacji, w tym danych osobowych na adekwatnym poziomie,
6) podnoszenie jakości świadczonych usług informatyczno-technologicznych IT.

§ 4. Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym odbywa się w szczególności według zasad:

1) spójności z przepisami prawa oraz wytycznymi w zakresie standardów kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych,
2) powiązania z celami i zadaniami CUW,
3) przypisania odpowiedzialności,
4) proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności.

Rozdział 3. Elementy systemu zarządzania ryzykiem

§ 5. Zarządzanie ryzykiem obejmuje:

1) identyfikację ryzyka,
2) ocenę ryzyka, mającą na celu określenie możliwych skutków, prawdopodobieństwa i istotności wystąpienia danego ryzyka,

3) określenie akceptowanego poziomu ryzyka,
4) określenie reakcji na ryzyko i wskazanie działań w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu ze wskazaniem właścicieli ryzyk,
5) zapewnienie mechanizmów kontroli ryzyka,
6) wdrożenie środków zapobiegawczych i korygujących oraz monitorowanie i raportowanie.

Rozdział 4. Identyfikacja ryzyka

§ 6. Identyfikacja ryzyka polega na określeniu ryzyka, które zagraża poszczególnym celom i zadaniom, realizowanym przez CUW oraz ustaleniu ryzyk zagrażających utracie poufności, integralności, dostępności i rozliczalności aktywów (w tym m.in. informacji, danych osobowych, sprzętu). Przy identyfikacji zagrożeń uwzględnia się też realizowane przez CUW programy oraz projekty.

§ 7. Identyfikując ryzyko, analizuje się wyniki wcześniej przeprowadzonych kontroli lub audytów oraz przypadki nieprawidłowości i niepowodzeń w osiąganiu celów CUW w przeszłości.

§ 8. Identyfikacja ryzyka prowadzona jest na poziomie jednostki i na poziomie poszczególnych pracowników..

§ 9. Proces identyfikacji ryzyka powinien obejmować zarówno ryzyka istniejące, jak i ryzyka potencjalne wynikające z perspektywicznego myślenia o realizowanych celach i zadaniach.

§ 10. Zidentyfikowane ryzyka należy przypisać do jednej z kategorii:
1) ryzyko finansowe – skrót F
2) ryzyko dotyczące zasobów ludzkich – skrót (ZL)
3) ryzyko działalności – skrót D
4) ryzyko zewnętrzne – skrót Z

§ 11. W procesie identyfikacji ryzyka uwzględnia się czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyk które zostały szczegółowo określone w załączniku Nr 1 do niniejszej procedury.

§ 12. Podczas identyfikacji należy przeanalizować:
1) cele i zadania CUW;
2) obszary działalności CUW;
3) zasoby/aktywa informacyjne CUW i zarządzane przez CUW;
4) zagrożenia związane z utratą poufności, integralności, rozliczalności i dostępności do informacji i danych, w tym danych osobowych;
5) zagrożenia związane z osiąganiem celów i realizowaniem zadań, w szczególności wynikające z następujących czynników:
   a) struktury organizacyjnej,
   b) sytuacji finansowej CUW, w tym: liczby, rodzaju i wielkości dokonywanych operacji finansowych,
   c) liczby pracowników oraz ich kwalifikacji,
   d) przestrzegania przez pracowników zasad etyki,
   e) warunków pracy w jednostce,
   f) wpływów/nacisków zewnętrznych na pracowników CUW (zwłaszcza o charakterze korupcyjnym lub innym kryminogennym),

g) możliwości zaistnienia zmian (np. zakresu rzeczowego lub terytorialnego działania jednostki, struktury organizacyjnej, sposobu działania, fluktuacji kadr, systemów informatycznych).

Rozdział 5. Ocena ryzyka

§ 13. Ocena ryzyka odbywa się na podstawie przyjętego modelu oceny zapewniającego porównywalność wyników we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki oraz ułatwiającego przetwarzanie indywidualnych ocen w celu stworzenia ogólnego profilu ryzyka, z uwzględnieniem procedury identyfikacji i klasyfikacji aktywów i zasobów informacyjnych oraz zarządzania ryzykiem w bezpieczeństwie informacji

§ 14. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i wpływie zagrożenia, a następnie ustaleniu jego istotności.

§ 15. Na podstawie oszacowanego prawdopodobieństwa oraz wpływie zagrożenia wystąpienia ryzyka określa się współczynnik istotności każdego zidentyfikowanego ryzyka.

§ 16. Określenie istotności ryzyka umożliwia uporządkowanie ryzyk według kryterium ich znaczenia dla realizacji celów i zadań jednostki.

§ 17. Pogrupowanie ryzyk według kryterium ich istotności przedstawia rzeczywiste zagrożenia dla realizacji celów i zadań CUW oraz wskazuje Dyrektorowi CUW kierunki priorytetowe w podejmowaniu odpowiednich działań.

§ 18. Dla poszczególnych zidentyfikowanych i oszacowanych ryzyk wskazuje się rozwiązania, które mają na celu ograniczenie prawdopodobieństwa lub wpływu zagrożenia ich wystąpienia.

§ 19. Dyrektor CUW wyznacza akceptowany poziom ryzyka, uwzględniając ocenę istotności ryzyka.

§ 20. Określenie poziomu istotności ryzyka może wynikać m.in. z konieczności zaakceptowania ryzyka w obszarze, w którym długofalowe korzyści przewyższają krótkoterminowe straty, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji CUW oraz wysokości kosztów ograniczenia danego ryzyka.

§ 21. Każde ryzyko jest oceniane pod względem prawdopodobieństwa jego wystąpienia i wpływu oddziaływania.

§ 22. Przy ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka przyjmuje się skalę punktową od 1 do 4, gdzie 1 – oznacza prawdopodobieństwo znikome, 2 – małe, 3 – średnie 4 – duże.

§ 23. Kryteria oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka określa załącznik nr 2 do niniejszej procedury.

§ 24. Przy ocenie wpływu oddziaływania ryzyka przyjmuje się skalę punktową od 1 do 4, gdzie 1 – oznacza wpływ nieznaczny, 2 - mały, 3 – średni, 4 – poważny.

§ 25. Kryteria oceny wpływu oddziaływania ryzyka określa załącznik nr 3 do niniejszej procedury.

§ 26. Przy ocenie ryzyka należy brać pod uwagę istniejące mechanizmy kontrolne, ich skuteczność oraz aktualny stan wdrożenia.

§ 27. Istotność ryzyka jest iloczynem skali prawdopodobieństwa jego wystąpienia i wartości oszacowanych potencjalnych wpływów.

§ 28. Przyjmuje się następującą skalę istotności ryzyka:

1) ryzyko niskie, tj. istotność zawierająca się w przedziale od 1 lub 2;
2) ryzyko umiarkowane, tj. istotność zawierająca się w przedziale od 3 lub 4;
3) ryzyko średnie, tj. istotność zawierająca się w przedziale od 5 lub 9;
4) ryzyko wysokie, tj. istotność zawierająca się w przedziale od 12 lub 16.

W celu dokonania oceny ryzyka wykorzystuje się Mapę Ryzyka stanowiącą załącznik Nr 4 do niniejszej procedury.

Rozdział 6. Akceptowany poziom ryzyka

§ 29. Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko o niskim poziomie istotności oznaczone kolorem zielonym.

§ 30. Ryzyko o średnim (oznaczone kolorem żółtym) i wysokim (oznaczone kolorem pomarańczowym) poziomie istotności przekracza akceptowalny poziom ryzyka i wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających to ryzyko przez zmniejszenie jego skutku lub prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

§ 31. Ryzyko o bardzo wysokim poziomie istotności oznaczone kolorem czerwonym wymaga natychmiastowego ustalenia i podjęcia działań ograniczających to ryzyko przez zmniejszenie jego skutku lub prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

§ 32. W stosunku do każdego rodzaju ryzyka, którego poziom istotności mieści się w akceptowanym dla CUW poziomie ryzyka, można również wskazać odpowiednie działania służące wdrożeniu określonego rodzaju reakcji na ryzyko.

Rozdział 7. Rodzaj reakcji na ryzyko i wyznaczenie właściciela ryzyka

§ 33. Metodami przeciwdziałania ryzyku są:

1) **kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (K)** – działanie w celu zmniejszenia ryzyka. Przykładem tej formy jest stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej lub też wprowadzenie dodatkowych procedur kontrolnych w danym procesie;
2) **przeniesienie ryzyka (P)** – przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu. Najczęściej przybiera formę ubezpieczenia lub zatrudnienia innego podmiotu do dokonywania określonych działań i przejęcia ryzyka za wynagrodzeniem;
3) **zakończenie działań obarczonych ryzykiem wewnętrznym (Z)** – polega na wycofaniu się z danego rodzaju działalności;
4) **tolerowanie ryzyka (T)** – świadome podjęcie ryzyka, brak dodatkowych działań, najczęściej wynika z ograniczenia możliwości podjęcia określonych działań albo zbyt wysokich kosztów ewentualnych działań w stosunku do potencjalnych korzyści. Forma ta może być uzupełniona przez plany awaryjne. Podstawowym rodzajem reakcji na ryzyko jest kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (K).

§ 35. W celu przeanalizowania określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować:

1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
2) istniejące mechanizmy kontrolne stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka;
3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres, w jakim przeciwdziałają ryzyku, a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań.

Rozdział 8. Odpowiedzialność

§ 36. Zapewnienie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem należy do zadań Dyrektora CUW.

§ 37. Pracownicy bezpośredni polegli służbowo Dyrektorowi CUW dokonują identyfikacji ryzyka, oceny ryzyka oraz określenia metod przeciwdziałania ryzyku, na etapie opracowywania propozycji planu działania CUW.

§ 38. W ramach systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji-pracownicy bezpośredni polegli służbowo Dyrektorowi CUW postępują zgodnie z wytycznymi procedury identyfikacji i klasyfikacji aktywów i zasobów informacyjnych oraz zarządzania ryzykiem w bezpieczeństwie informacji, tj.:

1) dokonują identyfikacji i klasyfikacji informacji,
2) dokonują oceny ryzyk (przeprowadzają analizę ryzyka oraz opracowują plany postępowania z ryzykiem dla zagrożeń o ryzyku większym niż ustalony poziom ryzyka akceptowalnego),
3) identyfikują zagrożenia i podatności,
4) dobierają rodzaje zabezpieczeń,
5) szacują ryzyko (w trzech niezależnych aspektach: poufności, integralności i dostępności).

§ 39. W ramach ochrony danych osobowych Inspektor Ochrony Danych uczestniczy w procesie identyfikacji ryzyka, weryfikuje rejestr ryzyka i przedstawia zalecenia w kontekście ochrony danych osobowych.

§ 40. Realizacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w CUW, należy do kompetencji Inspektora ds. kadr.

§ 41. W odniesieniu do każdego ryzyka ustalany jest właściciel ryzyka.

§ 42. Wszyscy pracownicy CUW zobowiązani są do aktywnego udziału w zarządzaniu ryzykiem, w szczególności przez:

1) stosowanie się do obowiązujących w CUW regulacji w zakresie zarządzania ryzykiem;
2) bieżące identyfikowanie ryzyka i informowanie o nim przełożonych;
3) podejmowanie działań w celu zminimalizowania skutków ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

Rozdział 9. Rejestr ryzyka

§ 43. Zbiorcza informacja na temat ryzyk przedstawiana jest w formie rejestru ryzyka, sporządzonego według wzoru określonego w załączniku Nr 5 do niniejszego dokumentu.

§ 44. Rejestr ryzyka podlega zatwierdzeniu przez Dyrektora CUW.

§ 45. Dyrektor CUW, zatwierdzając rejestr ryzyka, podejmuje decyzję o:

1) rodzaju reakcji na ryzyko w stosunku do każdego ryzyka;
2) rodzaju działań zapobiegawczych lub korygujących mających przeciwdziałać wystąpieniu danego ryzyka;
3) częstotliwości raportowania, w zależności od poziomu istotności ryzyka.

§ 46. Zatwierdzony przez Dyrektora CUW rejestr ryzyka jest jawny dla wszystkich pracowników jednostki.

Rozdział 13. Terminy i tryb pracy

§ 47. Identyfikacja, analiza i ocena ryzyka oraz ustalenie metod przeciwdziałania ryzyku dokonywane są raz w roku do 15 stycznia.

§ 48. Wstępnej identyfikacji, analizy i oceny ryzyka oraz ustalenia metod przeciwdziałania ryzyku dokonują pracownicy bezpośrednio polegli służbowo Dyrektorowi CUW.

§ 49. Wyniki oceny, o której mowa w § 43, przedkładane są Inspektorowi ds. kadr w terminie i formie przez niego określonej, celem sporządzenia przez niego informacji zbiorczej.

§ 50. Inspektor ds. kadr przedkłada Dyrektorowi CUW informację zbiorczą zawierającą propozycje pracowników bezpośrednio poległych służbowo Dyrektorowi CUW, celem akceptacji.

Rozdział 14. Monitorowanie i raportowanie

§ 51. Monitorowanie ryzyka jest procesem ciągłym, realizowanym na każdym szczeblu zarządzania, pozwalającym na podejmowanie decyzji przez Dyrektora CUW w odpowiednim czasie.

§ 52. W ramach monitoringu dokonywany jest przegląd aktualności ryzyk, adekwatności ich oceny, podjętych działań oraz skuteczności mechanizmów kontroli i identyfikacja nowych ryzyk.

§ 53. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczania są na bieżąco oceniane przez:

1) Inspektora ds. kadr, który ocenia poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczania;
2) Głównego Księgowego, który ocenia poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczania;
3) Dyrektora CUW– w ramach bieżącego zarządzania Centrum, w tym w szczególności w trakcie narad z pracownikami.Główny księgowy oraz Inspektor ds. kadr:
   1) do dnia 15 stycznia przekazują Dyrektorowi informację dotyczącą oceny ryzyk o bardzo wysokim poziomie istotności. Ocena dotyczy poprzedniego roku i zawiera w szczególności ocenę skuteczności zaproponowanych (przyjętych) metod przeciwdziałania ryzyku oraz wpływu tych metod na poziom istotności ryzyka.

§ 55. Na podstawie uzyskanych informacji, o których mowa w § 49, Inspektor ds. kadr sporządza sprawozdanie wraz z oceną (wnioskami), które przedkłada do dnia 31 stycznia Dyrektorowi CUW do akceptacji.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

Załącznik Nr 1
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

KATEGORIE RYZYKA

KATEGORIE RYZYKA	CZYNNIKI RYZYKA
Budżetowe	Związane z planowaniem dochodów i wydatków, dostępnością środków publicznych na rachunku, dokonywaniem wydatków i pobieraniem dochodów.
Podlegające ubezpieczeniu	Związane ze stratami finansowymi, które mogą być przedmiotem ubezpieczenia np. ryzyko pożaru, wypadku.
Zamówień publicznych i zlecenia zadań publicznych	Związane z podejmowaniem decyzji oraz udzielaniem zamówień publicznych np. ryzyko naruszenia zasad, form lub trybu ustawy o zamówieniach publicznych.
Odpowiedzialności	Związane z obowiązkiem zapłaty kwot pieniężnych tytułem np. odszkodowań, odsetek karnych, kosztów procesowych.
Płynności	Blokady wydatków, zatory płatnicze, problemy ekonomiczne głównych klientów, wielkość zadłużenia jednostki.
Realizacja programów współfinansowanych ze środków UE	Związane z wystąpieniem nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z UE.
Inwestycji	Niewłaściwe decyzje inwestycyjne, wzrost kosztów inwestycji, brak źródeł finansowania, opóźnienia w realizacji.
Nieproduktywnej straty środków	Związane ze stratą środków rzeczowych i finansowych będącą wynikiem przestępstwa lub wykroczenia (oszustwo, kradzież).
Sprawozdawczości finansowej	Zmiany w systemie księgowania, częste zmiany pracowników odpowiedzialnych za sprawozdania, niedotrzymywanie terminów sprawozdawczości
Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich	**Czynniki ryzyka Pracowników**
Pracowników	Liczebność pracowników, niewystarczające kompetencje i kwalifikacje pracowników, zmiany kluczowych pracowników, brak motywacji u pracowników.
Organizacja jednostki	Nieadekwatna struktura organizacyjna, brak zakresów obowiązków, nieprecyzyjnie określone zakresy obowiązków, brak formalnie powierzonych obowiązków, nieefektywny system przepływu informacji.
Zarządzanie zasobami ludzkimi	Niesprawiedliwa praktyka wynagradzania, niskie wynagrodzenia, brak działań motywujących pracowników, niewystarczające możliwości rozwoju zawodowego pracowników, niezapewnienie odpowiednich szkoleń. nieefektywna rekrutacja

Centrum Usług Wspólnych
w Okonku, ul. Leśna 46
64-965 OKONEK
NIP:767-17-04-789 REGON:366052269
tel. 67 2669 145, 67 2669 715

Załącznik Nr 1
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

KATEGORIE RYZYKA

BHP	Związane z bezpieczeństwem warunków pracy i wypadkami przy pracy.
Ryzyko działalności	**Czynniki ryzyka**
Organizacyjne	Brak lub niewłaściwe regulacje wewnętrzne (w tym procesy, procedury).
Kontroli wewnętrznej	Związane z funkcjonowaniem kontroli wewnętrznej np. ryzyko niedostatecznej kontroli, ryzyko nieskutecznych mechanizmów kontrolnych.
Informacji	Nieadekwatność informacji, na podstawie których podejmuje się decyzje, brak komunikacji w pionie i poziomie struktury organizacyjnej, utrata informacji, naruszenie poufności informacji
Wizerunku	Związane z wizerunkiem CUW np. ryzyko negatywnych opinii i artykułów w prasie, spadek reputacji na skutek niewłaściwego działania lub zaniedbań pracowników, nieprawidłowego lub nieterminowego wydawania decyzji, niewłaściwej realizacji zadań przez jednostkę, złego zarządzania.
Systemów informatycznych	Związane z używanymi w CUW oraz jednostce organizacyjnej systemami i programami informatycznymi oraz ochroną danych w sieci np. ryzyko awarii systemu, wdrażanie nowych technologii, ryzyko dostępu do danych przez nieuprawnione osoby, ryzyko niekontrolowanej modyfikacji danych.
Prowadzonymi projektami	Niewłaściwe planowanie projektu, wzrost kosztów realizacji projektu, opóźnienia w realizacji projektu, brak środków na realizację projektu, niepowodzenie projektu.
Nowymi zadaniami i programami	Ograniczenie lub znaczny wzrost zadań jednostki, brak odpowiednich zasobów (środków finansowych, pracowników, wyposażenia, informacji), krótki termin realizacji, konieczność współpracy z innymi podmiotami.
Innowacyjnością	Opór pracowników, brak skłonności do zmian, wdrażanie niesprawdzonych rozwiązań.
Ryzyko zewnętrzne	**Czynnik ryzyka**
Infrastruktury	Związane ze środkami transportu i łączności, zakłócenia w dostawach energii, przerwy w łączności telefonicznej, przerwy w dostępie do Internetu i poczty elektronicznej.
Środowiska prawnego	Brak regulacji prawnych w danym zakresie, skomplikowane lub niejasne przepisy, zmiany

Załącznik Nr 1
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

KATEGORIE RYZYKA

	prawa, niejednolite orzecznictwo.
Zewnętrzne warunki ekonomiczne	Zmiany stop procentowych, kursów walut, inflacji, długu publicznego.
Środowisko naturalne	Dotyczy konsekwencji środowiskowych wynikających z realizacji celów organizacji tj.: zanieczyszczenie środowiska, katastrofa ekologiczna, protesty społeczne.
Klęski żywiołowe	Pożar, powódź, huragan.
Dostawcy i usługodawcy	Niestabilni dostawcy, monopolistyczna pozycja dostawców.
Inne zagrożenia i naciski zewnętrzne	Działania przestępcze, terroryzm, presja polityczna, społeczna, naciski grup interesu, działalność lobbingowa.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

Centrum Usług Wspólnych
w Okonku, ul. Leśna 46
64-965 OKONEK
NIP:767-17-04-789 REGON:366052269
tel. 67 2669 145, 67 2669 715

Załącznik Nr 2
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA

PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA	WARTOŚĆ PUNKTOWA	PRZESŁANKI
ZNIKOME	1	Zdarzenie może zaistnieć jedynie w wyjątkowych okolicznościach (0-25%) np. raz na 10 lat, a najprawdopodobniej w ogóle nie zaistnieje, nie wystąpiło dotychczas, dotyczy jednostkowych spraw.
MAŁE	2	Istnieje małe prawdopodobieństwo zaistnienia tego zdarzenia (26-50%, że wystąpi raz na 5 lat), dotyczy nielicznych spraw.
ŚREDNIE	3	Istnieje małe prawdopodobieństwo zaistnienia tego zdarzenia (26-50%, że wystąpi raz na 5 lat), dotyczy nielicznych spraw.
DUŻE	4	Zaistnienie zdarzenia jest bardzo prawdopodobne (76-100%, że wystąpi przynajmniej raz w roku). Oczekuje się, że zdarzenie takie może wystąpić kilka razy w roku.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Żabrocka

Załącznik Nr 3
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

WPŁYW ODDZIAŁYWANIA (SKUTEK) RYZYKA

WPŁYW ODDZIAŁYWANIA RYZYKA	WARTOŚĆ PUNKTOWA	PRZESŁANKI
NIEZNACZNY	1	Znikomy wpływ na realizację celów i zadań organizacji, brak skutków prawnych; nieznaczny skutek finansowy, brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników, brak wpływu na wizerunek organizacji.
MAŁY	2	Mały wpływ na realizację celów i zadań, bez skutków prawnych, mały skutek finansowy; brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników, niewielki wpływ na wizerunek organizacji.
ŚREDNI	3	Średni wpływ na realizację celów i zadań, potencjalne zagrożenia mogą doprowadzić do niewykonywania podstawowych zadań w określonym zakresie, umiarkowane konsekwencje prawne, średni skutek finansowy, brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników, średnie zagrożenie utraty dobrego wizerunku.
POWAŻNY	4	Poważny wpływ na realizację zadania w tym poważne zagrożenie terminu jego realizacji, jak i osiągniecie celu; rozległe konsekwencje prawne; zagrożenie bezpieczeństwa pracowników; wysokie straty finansowe; utrata dobrego wizerunku organizacji w środowisku oraz w opinii publicznej.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

Załącznik Nr 4
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

MAPA RYZYKA

WPŁYW					
POWAŻNY	4	4	8	12	16
ŚREDNI	3	3	6	9	12
MAŁY	2	2	4	6	8
NIEZNACZNY	1	1	2	3	4
		1	2	3	4
		ZNIKOME	MAŁE	ŚREDNIE	DUŻE

PRAWDOPODOBIEŃSTWO

RYZYKO NISKIE

Ryzyko niskie stanowi najniższe zagrożenie, należy rozważyć możliwość jego akceptacji - (1-2).

RYZYKO UMIARKOWANE

Ryzyko umiarkowane może wywierać wpływ na działalność, należy je monitorować i rozważyć potrzebę wprowadzenia dodatkowych mechanizmów kontrolnych mając na uwadze koszty ich wprowadzenia - (3-4).

RYZYKO ŚREDNIE

Ryzyko średnie może wpłynąć na realizowane działania, wymaga wzmocnienia systemu kontroli wewnętrznej i procesu monitorowania ryzyka- (5-9).

RYZYKO WYSOKIE

Ryzyko wysokie stanowi poważne zagrożenie dla prowadzonej działalności i osiągnięcia założonych celów, nie może być akceptowane; potrzebne jest natychmiastowe działanie poprzez wprowadzenie silnych mechanizmów – (10-16).

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

Załącznik Nr 5
do regulaminu zarządzania ryzykiem
w Centrum Usług
Wspólnych w Okonku

REJESTR RYZYK

W CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH W OKONKU

NA ROK .....

LP.	NAZWA ZADANIA	OPIS RYZYKA	WŁAŚCICIEL RYZYKA	PRZYCZYNA WYSTĄPIENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO SKALA 1-4	WPŁYW SKALA 1-4	POZIOM ISTOTNOŚCI	RYZYKO AKCEPTOWALNE TAK/NIE	REAKCJA NA RYZYKO	OPIS MECHANIZMU KONTROLNEGO

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Okonku
Renata Zabrocka

.....

DATA I PODPIS DYREKTORA CUW